

α. Ἀρσενικά εἰς ΑΔΗΣ, ἀπὸ τὰ εἰς ἈΣ καὶ εἰς ΗΣ πρωτόκλιτα, καὶ ἀπὸ τὰ εἰς ΟΣ καθαρὸν τριτόκλιτα, καὶ ἔχοντα εἰς τὴν παραλήγουσαν τὸ Ι, ἢ τὴν ΕΙ δίφθογγον· οἷον, Αἰνείας, Αἰνυιάδης· Ἰππότης· Ἰποποτάδης· Βούτης, Βουτάδης· Λαέρτιος, Λαερτιάδης· Βασίλειος, Βασιλεΐαδης.

β. Ἀρσενικά εἰς ΙΔΗΣ, ἀπὸ τὰ εἰς ΟΣ μὴ καθαρὸν τριτόκλιτα, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ τὰ εἰς ΟΣ καθαρὸν, μὴ ἔχοντα ὅμως εἰς τὴν παραλήγουσαν Ι, ἢ ΕΙ· πρὸς τούτοις καὶ ἀπὸ τὰ πεμπτόκλιτα, τῶν ὁποίων ἡ γενική ἔχει βραχεῖαν παραλήγουσαν· οἷον Κρόνος, Κρονίδης· Νικόλαος, Νικολαΐδης· Ἀγαμέμνων, Ἀγαμέμνωνος, Ἀγαμέμνονίδης· Πέλοψ, Πέλοπος, Πελοπίδης· Λητώ, Λητόος, Λητοΐδης, καὶ κατὰ συναίρεσιν, Λητοΐδης· Πηλεΰς, Πηλέως, Πηλειδῆς, καὶ κατὰ συναίρεσιν Πηλειδῆς· Οὔτω καὶ Πανθοΐδης, Περσεΐδης, Ἡρακλήδης, κτλ.

γ. — εἰς ΙΑΔΗΣ, ἀπὸ τὰ πεμπτόκλιτα, τῶν ὁποίων ἡ γενική ἔχει μακρὰν παραλήγουσαν· οἷον, Ἀμφιτρύων, Ἀμφιτρύωνος, Ἀμφιτρυωνιάδης· Τελαμῶν, Τελαμῶνος, Τελαμωνιάδης. Οὔτω καὶ Πηληϊάδης, Περσηϊάδης, Νηληϊάδης, ἀπὸ τὴν μακροκατάληκτον Ἰωνικὴν γενικὴν Πηλῆος, Περσῆος, Νηλῆος (I).

(1) Ὁ σχηματισμὸς ιάδης ἀπαντᾷται καὶ εἰς τὰ πατρωνυμικά τῆς πρώτης κλίσεως, καθὼς Ἀγχισιιάδης, ἀντὶ Ἀγχισιάδης, ἐκ τοῦ Ἀγχισίας· Αὐγυιάδης (Θεοκρ. 25, 193) ἐκ τοῦ Αὐγυίας, ἀντὶ Αὐγυιάδης (κατὰ διαίρεσιν τῆς δίφθογγου). Τὸ δὲ Πελοπηϊάδης (Πίνδ. Νέμ. η, 21. Θεοκρ. 15, 142) ἀντὶ Πελοπίδης, ἐσχηματίσθη πιθανῶς ἀπὸ ἄχρηστον ὀνομαστικὴν Πελοπεύς, καθὼς Αἰθιοπῆας (Ιλ. α, 422) ἐκ τοῦ Αἰθιοπεύς, ἀντὶ Αἰθίοπας ἐκ τοῦ Αἰθίοψ.

Οἱ σχηματισμοὶ ἰδης, ἰονίδης, καὶ ἰωνιάδης, ἀντιμεταλαμβάνονται συχνά· οὔτω Ἰαπετιονίδης (Ἡσιόδ. Ἔργ. 54. Θεογ. 528), ἀντὶ Ἰαπετίδης ἐκ τοῦ Ἰαπετός· Ἐλατιονίδης (Ὀμηρ. ὕμν. 6, 32), ἀντὶ Ἐλατίδης ἐκ τοῦ Ἐλατος· Ταλαιονίδης (Ἰλ 6, 566. ψ, 678· Πίνδαρ. Ὀλυμ. 6, 24), ἀντὶ Ταλαΐδης ἐκ τοῦ Ταλαός· Ἀνθεμίδης (Ἰλ. δ, 488), ἀντὶ Ἀνθεμιωνιάδης ἐκ τοῦ Ἀνθεμίων. κτλ. Ὁ λόγος τούτου εἶναι ὅτι τῶν εἰς ος κυρίων ὀνομάτων ἦτον εἰς χρῆσιν καὶ ἄλλος σχηματισμὸς εἰς ἰων, ὅστις κυρίως εἶναι τὸ πατρωνυμικὸν τοῦ πρώτου.

Ἀντὶ τοῦ σχηματισμοῦ ιάδης ἦτον εἰς χρῆσιν καὶ ὁ εἰς ἰδης, μάλιστα εἰς τοὺς Ἀττικοὺς, καθὼς, Αἰαντίδαι, Ἀλκμαιωνίδαι, Λεοντίδαι, Ἀραρητίδαι.

δ. — εἰς ΙΩΝ καὶ ΕΙΩΝ Ἴωνικῶς ἀντί, τῶν εἰς ΙΔΗΣ καὶ ΕΙΔΗΣ· Κρονίδης, Κρονίων· Ἀκτορίδης, Ἀκτορίων. Πηλείδης, Πηλείων.

ε. Τὰ εἰς ΙΣ καὶ ΑΣ θηλυκὰ πατρωνυμικά γίνονται ἀπὸ τὰ εἰς ΙΔΗΣ καὶ ΑΔΗΣ ἀρσενικά, κατὰ ἀποβολὴν τῆς ΔΗ συλλαβῆς· Πριαιμίδης, Πριαιμῖς· Θεστιάδης, Θεστιάς· καὶ ἀπὸ τὰ εἰς ΙΑΔΗΣ, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Α καὶ ΔΗ· Νηρηϊάδης, Νηρηῖς· Περσηϊάδης, Περσηῖς.

ς. Τὰ εἰς ΙΩΝΗ, ἢ ΥΩΝΗ, κατὰ τὴν παραλήγουσιν τοῦ πτωικοῦ ὀνόματος, καλῶς· Ἀκρισιος, Ἀκρισιώνη· Ἡλεκτρούων, Ἡλεκτροώνη.

ζ. Τὰ εἰς ΙΝΗ, ἀπὸ τὰ εἰς ΟΣ μὴ καθαρὸν· Ἀδραστος, Ἀδραστίνη· Ὠκεανός, Ὠκεανίνη.

ΕΘΝΙΚΑ (1)

Ἐθνικὰ ὀνόματα λέγονται, ὅσα φανερόνουςι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀναφερόμενον εἰς ἔθνος, ἢ ἐπαρχίαν, ἢ πόλιν. Ἐχουσι διαφόρους καταλήξεις, πλὴν δὲν ὑπέκεινται εἰς γενικοὺς κανόνας, ὥστε κατ' αὐτοὺς νὰ σχηματίζωμεν ἀπταιστως τὸ ἐθνικόν, ὅταν μᾶς δοθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἔθνους· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συμβουλευόμεθα, τὰ λεξικά, καὶ τὰ Γεωγραφικά. Φυλάττεται ὁμοίως εἰς πολλὰ καὶ ἀναλογίαις, ὡς φαίνεται εἰς τὰ ἀκόλουθα, τὴν δοκοίαν πρέπει νὰ παρατηρῶμεν καὶ νὰ ἀκολουθῶμεν εἰς τὴν παραγωγὴν νέων ὀνομάτων. Σχηματίζονται λοιπόν,

ά. Εἰς ΑΙΟΣ, ἀπὸ τὰ εἰς Α, Η, καὶ ΑΓ· οἶον, Κέρκυρα, Κερκυραῖος· Γάζα, Γαζαῖος· Κυρήνη, Κυρηναῖος· Μιτυλήνη, Μιτυληνῆος· Γώμη, Ρωμαῖος· Ἀθῆναι, Ἀθηναῖος· Θῆβαι, Θηβαῖος. Ἐξω τῆς ἀναλογίας ταύτης φαίνονται, Ἰθάκη, Ἰθακήσιος· Σπάρτη, Σπαρτιάτης· Αἴγινα, Αἰγινητής· Θεσσαλονίκη, Θεσσαλονικεύς· Κλαζομεναί, Κλαζομένιος· Συρακοῦσαι, Συρακούσιος· Πλαταιαί, Πλαταιεύς.

(1) Τὰ ἔθνικα λαμβάνονται καθ' ἑαυτὰ πολλάκις ὡς οὐσιαστικά· διὰ τοῦτο βάλλονται εἰς τὴν σειράν τῶν παραγῶγων οὐσιαστικῶν.

β'. Εἰς ΙΟΣ ἀπὸ τὰ εἰς ΟΣ παροξύτονα, καὶ προπαροξύτονα, Ἄνδρος, Ἄνδριος· Νάξος, Νάξιος· Σίρνος, Σίρνιος. Λέσθος, Λέσθιος· Μίλητος, Μιλήσιος· Πελοπόννησος, Πελοποννήσιος· Κόρινθος, Κορίνθιος· καὶ ἀπὸ τὰ εἰς ΩΝ· Καρχηδών, Καρχηδόνιος· Λακεδαίμων, Λακεδαιμόνιος· καὶ ἀπὸ τὰ εἰς οὔς (γενικ. οὔτος), ἄλλα μὲν φυλάττοντα τὸ τ, ἄλλα δὲ λαμβάνοντα σ· οἶον, Ὀποῦς, Ὀπούντιος· Ἀμαθοῦς, Ἀμαθούσιος· Φλισῦς, Φλιάσιος· Ἀναγυροῦς, Ἀναγυροῦσιος, κατὰ τροπήν τῆς ου εἰς α. Ἐξω τῆς ἀναλογίας, Κυζίκος, Κυζικηνός· Χερρόνησος, Χερρόνησίτης.

γ'. Εἰς ΙΝΟΣ ἀπὸ τὰ εἰς ΑΣ περιτοσύλλαβα, Ἀκράγας, Ἀκράγαντος, Ἀκραγαντῆνος· Τάρας, Τάραντος, Ταραντῆνος.

δ'. Εἰς ΟΣ ἀπὸ τὰ εἰς ΙΑ παροξύτονα θηλυκά· Βοιωτία, Βοιωτός· Λυδία, Λυδός· Ἰταλία, Ἰταλός· Σικελία, Σικελός (1).

ε'. Εἰς ΙΓΗΣ, ἀπὸ τὰ εἰς ΡΑ πληθυντικά οὐδέτερα· Ἀβδηρα, Ἀβδηρίτης· Σταγυρα, Σταγυρίτης. Ἐξω τῆς ἀναλογίας, Μέγαρα, Μεγαρεύς· Βάκτρα, Βακτριανός.

ς'. Εἰς ΕΥΣ ἀπὸ τὰ εἰς ΕΙΑ θηλυκά. Ἀλεξάνδρεια, Ἀλεξανδρεύς· Καισάρεια, Καισαρεύς· Ἀντιόχεια, Ἀντιοχεύς.

ζ'. Ἄργος, Ἀργεῖος.

η'. Κῶς, Κώϊος, καὶ συναϊρέσει Κῶος.

Πολλὰ ἐθνικά ὀνόματα γίνονται ἀπὸ τὰ πρωτότυπά των, κατὰ ἀποκοπήν τῶν τελευταίων συλλαβῶν, ἢ καὶ κατὰ μεταβολήν, ἢ προσθήκην τινά· ὡς

Ἀκαρναν-ία, Ἀκαρναν
Καρ-ία, Κάρος.
Παφλαγων-ία, Παφλαγών
Ἴων-ία, Ἴων
Λακων-ία, Λάκων
Λυκαων-ία, Λυκάων

Ἀρκαδία, Ἀρκάς.
Τρῶια, Τρώς.
Ἑλλάς, Ἑλληγ
Θρακίγ, Θράξ.
Φρυγία, Φρύξ.
Αἰθιοπία, Αἰθίοψ· κτλ.

Τὰ θηλυκά ἐθνικά σχηματίζονται ἢ ἀπὸ ἀρσενικά, κατὰ μετα-

(1) Σικελιοὶ καὶ Ἰταλοὶ ἐλέγοντο οἱ αὐτόχθονες κάτοικοι τῆς Σικελίας καὶ Ἰταλίας. Σικελιώται δὲ καὶ Ἰταλιῶται, οἱ ὕστερον κατοικήσαντες ἐκεῖ Ἕλληνας.

βολήν τῆς καταλήξεως ΗΣ εἰς ΙΣ· ὡς, Σπαρτιάτης, Σπαρτιᾶτις· Ἄβδηρίτης, Ἄβδηρῖτις· ἢ κατὰ προσθήκην τῆς καταλήξεως ΙΣ, ἢ ΑΣ, εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ ἀρσενικοῦ, καθὼς, Μεγαρ-εὺς, Μεγα-ρίς· Φωκ-εὺς, Φωκίς· Φωκα-εὺς, Φωκαῖς· Δήλι-ος, Δηλιάς· Λή-μνι-ος, Λημνιάς· ἢ κατὰ ἀπλῆν προσθήκην τῆς καταλήξεως ις, ἢ σα, ὡς, Ἕλλην, Ἕλληνας· Λίβυς, Λίβυσσα· Μάγνης, Μάγνησ-σα· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ εἰς αξ, Θράξ, Θράσσα.

ΡΗΜΑΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ.

Ἐκ τῶν πρώτων προσώπων τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου γίνον-ται ἐπίθετα εἰς ΜΩΝ, τὰ ὅποια φανερόνουςιν ὑποκείμενον ἐνεργοῦν κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ ῥήματος, ἢ ἔχον διάθεσιν, ἢ ἔξιν εἰς πρά-ξιν τινά, ὡς, νοήμων, ἐπιλήσμων, ἐλεήμων, οἰ-κτίρμων.

Ἐκ τῶν τρίτων προσώπων γίνονται ἐπίθετα εἰς ΤΟΣ, ἢ εἰς ΤΕΟΣ, καὶ τὰ μὲν εἰς ΤΟΣ, φανερόνουςι πάθος, ἢ τὸ δυνατόν τοῦ παθεῖν, ὡς, μισητός, ἀγαπητός, ὀρατός, χειρω-τός· τὰ δὲ εἰς ΤΕΟΣ, τὸ ἀξιοπαθὲς νὰ εἶπω οὕτω ἔθεν ἰσο-δυναμοῦσι μὲ τὸ ἀπρόσωπον δεῖ, ἢ μὲ τὸ ἐπίθετον δίκαιος, ἢ ἄξιος, καὶ μὲ ἀπαρέμφατον παθητικόν· μισητέος, γραπτέος, πρακτέος· τὸ οὐδέτερον ὁμῶς, μὲ ἐνεργητικόν, ὡς μισητέον, τὴν κακίαν, ἤγουν, δεῖ μισεῖν τὴν καλίαν.

ΠΑΡΩΝΥΜΑ ΕΠΙΘΕΤΑ.

Διαφόρων καταλήξεων ἐπίθετα παράγονται ἀπὸ οὐσιαστικά, καὶ ἐκάστη κατάληξις ἔχει ἰδιαιτέραν τινά παραστατικὴν δύναμιν.

1. Τὰ εἰς ΑΙΟΣ φανερόνουςι ἄ. πράγμα ἀνήκον εἰς τόπον (1), ἢ ἔχον τοπικὴν τινά σχέσιν, ἢ τάξιν, κηπαῖος, χερσαῖος,

(1) Ὁ σχηματισμὸς οὗτος, καθὼς ἐπὶ ἀνθρώπων σημαίνει τὸν γεννηθέντα καὶ ἀνατραφέντα εἰς τόπον τινά, οὕτω καὶ ἐπὶ ζώων, φυτῶν, καὶ ἄλλων ὄντων, σημαίνει τὰ γεννώμενα, φυτόμενα, διαιωόμενα, εἰς τόπον τινά, ἢ στοι-χεῖον, ὡς, ζῶα χερσαῖα, ὑδραῖα· ἰσθύες· πετραῖοι· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀνθρώπος ἀγοραῖος, ἀρουραῖος, κτλ.

λακκαῖος, λιμναῖος, πηγαῖος, πετραῖος, σεληναῖος, κορυφαῖος β'. χρόνον· τριταῖος, τεταρταῖος.

2. Τὰ εἰς ΙΟΣ, α' τὸ ἀνήκον εἰς τόπον, θαλάσσιος, πελάγιος, ποτάμιος, ἐσπέριος β'. ἐφορίαν, προστασίαν, ξένιος, φίλιος, λόγιος κτήσιος. γ'. κτήσιν τινὸς πράγματος, ἢ διάθεσιν, ἢ ποιότητα, κτλ. πλούσιος, χόλιος.

4. Τὰ εἰς ΙΑΙΟΣ, μονάδα μέτρου, σταδιαῖος, σπιθαιαῖος, Παλαιστιναῖος, δακτυλιαῖος.

α'. ὑποκείμενον ἔχον μὲ ἀφθονίαν, ἢ γέμον ἀπὸ τὸ σημαίνόμενον τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐκ τοῦ ἐποίου παράγονται, θαρραλέος, ῥωμαλέος, ψωραλέος, μυδαλέος, ἀργαλέος, λευγαλέος· πετρώδης, ὑδατώδης, ἰχθυώδης, ἀνθεμώδης· ἀμπελόεις (1). β'. ὁμοιότητα· κτηνώδης, ἀερώδης, σφικώδης, φλογώδης, πεταλώδεις.

5. Τὰ εἰς ΑΝΟΣ, ποιότητα φυσικὴν, κατάστασιν· ριγεδανός, πευκεδανός, στεγανός, πεδανός.

6. Τὰ εἰς ΕΡΟΣ
ΗΡΟΣ
ΗΛΟΣ
ΩΛΟΣ

ιδιότητα, διάθεσιν, καὶ ἔξιν ἠθικὴν, ἢ κατάστασιν φυσικὴν· βλαβερός, φοβερός, φλογερός, δολερός, σκιερός, θαλερός, ὀδυνηρός, μοχθηρός, ὀχληρός, καματηρός, ἀνθηρός, σιγηλός, σιωπηλός, ἀπατηλός, ἀμαρτωλός, φειδωλός.

7. Τὰ εἰς ΕΙΝΟΣ
ΙΝΟΣ

α'. τοπικὴν κατάστασιν· ὄρεινός, πεδινός β'. χρόνον· ἔαρεινός, θερινός, ὀπωρινός, χειμερινός γ'. ποιότητα πρόξενον πάθους· ἔλλεινός, ἀλγεινός, ἀχθεινός.

(1) Τὰ εἰς ΟΕΙΣ καὶ ΗΕΙΣ εἶναι ποιητικοὶ σχηματισμοὶ τῶν εἰς ΩΔΗΣ· ὅθεν ὅλα σχεδὸν, ὅσα ἔχουσι τὸν ἕνα σχηματισμὸν, λαμβάνουσι καὶ τοὺς ἄλλους, ὡς, δειδρωδής, δειδρωδεις, δειδρωδεις· πετρωδής, πετρηεις· κτλ.

8. Τὰ εἰς **ΙΜΟΣ**, προτέρημα εἰς τὴ μάχισμος, ἀλκιμος β'. ποιότητα, ἢ κατάστασιν ἐπιτηδεῖαν πρὸς τι, ἐδωδισμος, πλώϊμος, πότιμος, καύσιμος, ἀλώσιμος, ἰάσιμος, γεωργήσιμος.

9. Τὰ εἰς **ΕΟΣ** καὶ κατὰ συναίρεσιν **ΟΥΣ** (1), καὶ τὰ εἰς **ΙΝΟΣ**, φανερόνουςι τὴν ὕλην, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἔθεν ὠνομάσθησαν μετουσιαστικά, χάλκεος, οὔς· σιδήρεος, οὔς· χρύσεος, οὔς· ἀργύρεος, οὔς· μόλιβθεος, οὔς· λίθινος, πύλινος, ξύλινος, καλάμινος, πλίνθινος, ὄστράκινος.

10. Τὰ εἰς **ΕΙΟΣ** φανερόνουςι πρᾶγμα ἀναφερόμενον ὡς κτήμα, ποιήσια, ἢ ὡς μέρος ἐμφύχου ἀτόμου· ἔθεν καὶ λέγονται κτητικά, ἀνθρώπειος, βόειος, ἱππείος, ὄνειος, ἄρκειος, Ὀμήρειος, Εὐριπίδειος, Πλουτάρχειος.

11. Τὰ εἰς **ΩΙΟΣ** ποιητικῶς, καὶ **ΩΟΣ** κοινῶς, φανερόνουςι κυρίως πρᾶγμα ἀναφερόμενον εἰς τὸν κτήτορά του, ἔθεν καὶ ταῦτα λέγονται κτητικά· ἢ ἀφιέρωμα, ἢ θέσιν τοπικὴν, πατρῷος, μητρῷος, παπῶος, ἑρῶος, ἀρκτῶος, ἐῶος.

12. Τὰ εἰς **ΚΟΣ** πρᾶγμα ἀναφερόμενον ὡς κτήμα, ἢ ὡς μέρος, ἢ ὡς ἔθος, ἢ ὡς ποιότης, ἔξις, κτλ. εἰς ἀντικείμενα παιτὸς εἶδους, θεϊκός, ψυχικός, σωματικός, ὕλικός, πνευματικός, ἐκκλησιαστικός, πολιτικός, πατρικός, σπονδειακός, τροχαϊκός, πολεμικός, στρατηγικός, μηχανικός, κτλ. Ὁ σχηματισμὸς οὗτος ἰσοδυναμεῖ εἰς τινὰ μὲ τὸν ἀκόλουθον.

13. Τὰ εἰς **ΗΡΙΟΣ** γινόμενα ἀπὸ τὰ εἰς **ΤΗΡ** ἢ **ΤΗΣ**. σημαίνουςι δὲ ἔξιν, ἢ ἐπιτηδειότητα πρὸς τι· οἶον, δραστήριος, πολεμστήριος, σωτήριος, λυτήριος, ἰλαστήριος, καθαρτήριος.

(1) Ὁ εἰς **ΕΟΣ** καὶ ποιητικῶς **ΕΙΟΣ** σχηματισμὸς ἰδιαίξει εἰς τὰ κατασκευαζόμενα ἀπὸ μέταλλον.

ΕΠΙΘΕΤΑ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΕΠΙΘΕΤΑ.

Παράγονται επίθετα καὶ ἀπὸ ἄλλα επίθετα· ὡς ἐλεύθεριος, καθάριος, ἐθελούσιος, ἐκούσιος, ἀπὸ τῶν, ἐλεύθερος, καθαρὸς, ἐθέλων, ἐκόν· Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ λεγόμενα συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ, περὶ τῶν ὁποίων θέλομεν ὁμιλήσειν κατωτέρω. Παράγονται ὁμοίως επίθετα καὶ ἀπὸ ἐπιρρήματα· ὡς, παλαιὸς, χθесινός, σημερινός, θαμινός, δηναϊός, ἐκ τῶν, πάλαι, χθές, σήμερον, θαμὰ, δὴν· καὶ ἀπὸ προθέσεις, ὡς, ἀντίος, ἐκ τῆς ἀντί.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟ ΕΠΙΘΕΤΑ

Τὰ ἐπίθετα, ὡς εἶπομεν, φανερόνουςιν γενικῶς ποιότητα τινὰ συνδεδεμένην γὰ εἶπω οὕτω καὶ συνυπάρχουσαν μὲ τὰ πράγματα, ὁποῖα τὰ αἰσθανόμεθα· ὅθεν καὶ λέγονται συγκεκριμένα, ἤγουν, σύνθετα ἀπὸ ὑποκείμενόν τι, καὶ ἀπὸ ποιότητος· ὅθεν καὶ ὅταν τὰ ἐπίθετα λέγωνται μόνα, ἐννοοῦνται τὰ οὐσιαστικά, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν αἱ σημαινόμεναι ἀπὸ τὰ ἐπίθετα ποιότητες. Διὰ γὰρ φανερόνωμεν τὰς ποιότητας ταύτας χωρισμένας ἀπὸ τὰ ὑποκείμενά των, σχηματίζομεν ἐκ τῶν ἐπιθέτων ὀνόματα, τὰ ὁποῖα λέγονται οὐσιαστικά ἀφηρημένα, διότι παρασταίνουσιν τὰς ποιότητας, ὡς χωριστὰ πράγματα· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

α'. Τὰ εἰς ΟΤΗΣ, παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς ΟΣ· οἶον, ἀγαθός, ἀγαθότης· χρηστός, χρηστότης· ὄσιος, ὀσιότης· κακός, κακότης.

β'. Τὰ εἰς ΩΣΥΝΗ, ἢ ΟΣΥΝΗ, παραγόμενα μάλιστα μὲν ἐκ τῶν εἰς ΩΝ περιτροσυλλάβων, τινὰ δὲ καὶ ἐκ τῶν εἰς ΟΣ ἰσοσυλλάβων· οἶον, ἀγνώμων, ἀγνωμοσύνη· σῶφρων, σωφροσύνη· ἄφρων, ἀφροσύνη· δίκαιος, δικαιοσύνη· ἱερός, ἱερωσύνη.

γ'. Τὰ εἰς ΙΑ, ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐκ τῶν εἰς ος, τινὰ δὲ καὶ ἐκ τῶν εἰς ων· κακός, κακία· πονηρός, πονηρία· σοφός, σοφία· εὐδαίμων, εὐδαιμονία.

δ. Τὰ εἰς ΣΙΑ ἐκ τῶν εἰς ΤΟΣ συνθέτων ἀθάνατος, ἀθαλασία, δύσπεπτος, δυσπεψία (1).

ε. Τὰ εἰς ΟΙΑ ἐκ τῶν εἰς ΟΥΣ συνθέτων ἄνους, ἄνοια, εὔνους, εὔνοια, εὔπνους, εὔπνοια, δύσπλους, δύσπλοια (2).

ς'. Τὰ εἰς ΕΙΑ ἐκ τῶν εἰς ΗΣ ἀμαθής, ἀμάθεια (γενικ. εως), ἀληθής, ἀλήθεια (3).

ΠΕΡΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΩΝ.

Ἐξετάζοντες συναλλήλως τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα κατὰ τὰς ποιότητάς των, εὐρίσκομεν ὅτι ἔχουσιν αὐτὰς ἄλλα εἰς μεγαλύτερον, ἢ μικρότερον βαθμὸν, καὶ ἄλλα εἰς τὸν πλέον μέγαν, ἢ εἰς τὸν πλέον μικρόν. Διὰ τὸ φανερόν, λοιπὸν τοὺς βαθμοὺς τούτους, δίδομεν εἰς τὰ ἐπίθετα δύο σχηματισμοὺς διαφόρους, τὸν ἕνα, διὰ τὸ παρασταίνει τὸν μεγαλύτερον ἢ μικρότερον βαθμὸν τῆς σημαινομένης ποιότητος· καὶ τὸ ἐπίθετον λέγεται τότε συγκριτικόν· τὸν ἄλλον, διὰ τὸ παρασταίνει τὸν πλέον μέγαν, ἢ τὸν πλέον μικρόν· καὶ τότε λέγεται ὑπερθετικόν. Πρὶν δὲ λάβῃ τὸ ἐπίθετον τοὺς σχηματισμοὺς τούτους, λέγεται θετικόν, διότι παρασταίνει τὰ πράγματα εἰς τὴν φυσικὴν των θέσιν καὶ κατάστασιν, ὅποια τὰ αἰσθανόμεθα καθ' ἑαυτὰ· εἶναι δὲ πολλὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ, τῶν ὁποίων θετικὰ ἐπίθετα δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν γλῶσσαν.

Ὁ ὁμαλώτερος καὶ συνηθέστερος σχηματισμὸς τοῦ συγκριτικοῦ εἶναι εἰς ΤΕΡΟΣ, τοῦ δὲ ὑπερθετικοῦ εἰς ΤΑΤΟΣ.

α. Ὄταν τὸ θετικὸν τελειόνη εἰς ΟΣ, ἀποβάλλεται τὸ Σ εἰς τὸν

(1) Διότι συμπέπτει π πρὸ τοῦ σ. οὕτω καὶ ἀσφυκτος, ἀσφυξία

(2) Ἡ δίφθογγος οἰ προέρχεται ἐκ τῆς συναϊρέσεως τοῦ ο καὶ ι.

(3) Ταῦτα γράφονται καὶ διὰ τοῦ ε παροξύτονως. Σημειωτέον πρὸς τούτοις ὅτι συνειθίζουσι πολλάκις νὰ μεταχειρίζονται τὰ ἐπίθετα μόνον ἀντὶ τῶν οὐσιαστικῶν οἶον, τὸ ἀληθές, τὸ γενναῖον, τὸ δίκαιον, ἀντὶ, ἢ ἀλήθεια, ἢ γενναϊότης, ἢ δικαιοσύνη.

σχηματισμὸν τοῦ συγκριτικοῦ καὶ ὑπερθετικοῦ, ὡς, μακρ-ός, μακρ-ότερος, μακρ-ότατος. Καὶ ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ θετικοῦ ᾖ βραχεῖα, τὸ Ο τρέπεται εἰς Ω· ἐὰν δὲ μακρὰ, φυλάττεται ἀτρέπτου· ἔθεν σοφός, σοφώτερος, σοφώτατος· ξηρός, ξηρότερος, ξηρότατος· ἐνδοξός, ἐνδοξότερος, ἐνδοξότατος· σφοδρός, σφοδρότερος, σφοδρότατος. Εἰς δὲ τὸν Ὅμηρον (Ὀδυσ. Γ, 376) εὐρίσκεται κακ-ο-ξεινώτερος, διὰ τὸ μέτρον. Ἀπὸ δὲ τὰ εἰς ΑΙΟΣ τινὰ ἀποβάλλουσι καὶ τὸ Ο· ὡς, παλαιός, παλαιότερος· γεραιός, γεραιότερος· οὔτω καὶ σχολαίτερος, περαιότερος. Τὸν σχηματισμὸν τοῦτον λαμβάνουσιν Ἀττικῶς καὶ τινὰ ἐκ τῶν εἰς ΟΣ· οἶον, ἰσαίτερος (Θουκ. ή, 98)· μεσαίτατος (Ἡρόδ. δ', 17)· ἡσυχαίτερος (Θουκ. γ', 82)· πλησιαίτατος (Ξενοφ. ἀναβ. ζ', 3, 29) κτλ.

β. Ὄταν τὸ θετικὸν τελειόνη εἰς ΕΙΣ, ἀποβάλλεται τὸ Ι· ὡς, χαρί-εις, χαρι-έστερος, χαρι-έστατος· τιμήεις, τιμηέστερος, τιμηέστατος.

γ. Ὄταν τὸ θετικὸν τελειόνη εἰς ΑΣ, ΗΣ, ἢ ΥΣ, προσθέτεται τὸ τερος καὶ τατος εἰς τὸ οὐδέτερον, ὡς, μέλας, μέλαν, μελάν-τερος, μελάν-τατος· ἀληθής, ἀληθές, ἀληθέστερος, ἀληθέστατος· ἡδύς, ἡδύ, ἡδύ-τερος, ἡδύτατος. Εἰς δὲ τὰ εἰς ΟΥΣ γινόμενα κατὰ συναίρεσιν ἀπὸ τὰ εἰς ΟΟΣ, προσθέτεται ἀπλῶς τὸ τερος καὶ τατος, ὡς, ἀπλοῦς, ἡπλοῦστερος, ἀπλοῦστατος. Οὗτος δὲ ὁ σχηματισμὸς γίνεται κατὰ συναίρεσιν τοῦ οεστερος· οἶον, ἀπλόος, ἀπλεέστερος, ἔθεν ἀπλοῦστερος.

Τὸν σχηματισμὸν τοῦτον λαμβάνουσιν Ἀττικῶς καὶ ἄλλα ἐπίθετα λήγοντα εἰς ΟΣ· οἶον, ἀφθονέστερος, ἀπονέστερος. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν γίνεται καὶ ἐκ τοῦ πένης, πενέστερος.

δ. Ἐὰν δὲ τὸ θετικὸν λήγη εἰς ΩΝ, μεταβάλλεται τὸ Ω εἰς Ο, καὶ προσθέτεται ἢ κατάληξις ΕΣΤΕΡΟΣ καὶ ΕΣΤΑΤΟΣ· ἢ γίνονται ὡς ἐκ τῆς γενικῆς· οἶον σώφρων, σωφρονέστερος, σωφρονέστατος· εὐδαίμων, εὐδαιμονέστερος, εὐδαιμονέστατος.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΙΩΝ, ΙΣΤΟΣ.

Εἶναι τινὰ ἐπίθετα, τῶν ὁποίων τὸ μὲν συγκριτικὸν λήγει εἰς ΙΩΝ, τὸ δὲ ὑπερθετικὸν, εἰς ΙΣΤΟΣ· τοιαῦτα εἶναι

α. Ἐπίθετα τινὰ λήγοντα εἰς ΥΣ, καθὼς, γλυκίων (Ἰλ. α, 249, Ὀδυσ. ι. 34). ταχίων, τάχιστος (Ὀδυσ. α, 85. Ξενοφ. Κυροπ. ε, 4, 3). βαθίων, βάθιστος (Τυρτ. 3, 6, Ἰλ. θ', 14). βραδίων (Ἡσ. ἔργ. 528. βάρδιστος (Ἰλ. ψ, 530), ἀντὶ βράδιστος. Ἀττικώτερος ὅμως ἦτον ὁ σχηματισμὸς βραδύτερος, βραδύτατος· βράχιστος (Ἀριστοφ. Λυσ. 716. Σοφοκλ. Ἀντιγ. 1435). ἡδίων, ἡδιστος· παχίων (Ἄρατ. 53), πάχιστος (Ἰλ. π', 314). κοινότερον δὲ τὸ παχύτερος, παχύτατος. Τὸ δὲ ὠκύς, καὶ πρέσβυς εἰς μὲν τὸ συγκριτικὸν κάμνουσιν ὠκύτερος, πρεσβύτερος· εἰς δὲ τὸ ὑπερθετικὸν, ὠκιστος (Ἰλ. ψ, 253), πρεσβιστος (Ὅμ. ὕμν. Α', 2).

β. Τινὰ λήγοντα εἰς ΡΟΣ, τῶν ὁποίων τὸ ρ ἀποβάλλεται, καθὼς, αἰσχρος, αἰσχίων, αἰσχιστος· ἐχθρος, ἐχθίων, ἐχθιστος· κεδρος, κύδιστος· μακρος, μίκιστος ἀντὶ μάχιστος· οἰκτρος, οἰκτιστος.

γ. Τινὰ λήγοντα εἰς ΟΣ, ΗΣ, καὶ ΑΣ, καθὼς, τερπνός, τερπνίων, τέρπνιστος· κακός, κακίων, κάχιστος· λάλος, λάλιστος· φίλος, φιλίων (Ὀδυσ. τ', 350. ὦ, 272), φίλιστος (Σοφοκλ. Αἴ. 842). ὀλίγος, ὀλίγιστος, (Ἰλ. τ', 223. Ἀριστοφ. Βατρ. 115. Πλούτ. 628). μέγας, μέγιστος· ἐλεγχής, ἐλέγχιστος (1).

(1) Εἰς τινὰ τούτων τὸ ι ὁμοῦ μὲ τὸ προηγούμενον αὐτοῦ σύμφωνον ἢ σύμφωνον μεταβάλλεται εἰς δύο σ, εἰς δὲ τὴν νέαν Ἀττικὴν διάλεκτον εἰς δύο τ, καθὼς, ἐλαχὺς (ὄθεν τὸ θηλυκ. ἀλάχεια, Ὅμ. ὕμν β', 19), ἐλαχίων, ἐλάσσω, ἐλάχιστος· μέγας (μεγίων), μέσσω, καὶ Αἰολικ. μέζων, Ἀττικῶς δὲ μεῖζων, μέγιστος. ὀλίγος (ὀλιγίων, ὀλίσσω) ὀλίζων, ὀλίγιστος· μακρός (μακίων), μάσσω, καὶ τὸ οὐδέτ. μᾶσσον, μεῖζον (Αἰσχύλ. Προμ. 634), μήκι-

ΣΧΗΜΑΤΣΙΜΟΣ ΕΙΣ ΙΣΤΕΡΟΣ, ΙΣΤΑΤΟΣ.

Οἱ Ἀττικοὶ συχνὰ μεταχειρίζονται καὶ τοῦτον τὸν σχηματισμὸν εἰς ἐπίθετα λήγοντα εἰς ΟΣ, ΗΣ, Ξ, καθὼς, ἄρπαξ, ἄρπαγος, ἄρπαγίστερος, ἄρπαγίστατος· βλάξ, βλακός, βλακίστερος, βλακίστατος· τὸ δὲ βλακώτερος (Ξενοφ. Ἀπομν. Σ. γ', 13, 4. δ', 2, 40) εἶναι ὡς ἀπὸ ἄλλην ὀνομαστικὴν βλακός. Εἰς ΗΣ πρωτόκλιτα λαμβανόμενα ἐπιθετικῶς, ὡς, πλεονέκτης, πλεονεκτίστερος, πλεονεκτίστατος· κλέπτης, κλεπτίστατος· πλὴν τοῦ ὑβριστής, τὸ ὁποῖον εἰς ἀποφυγὴν τῆς κακοφωνίας κάμνει, ὑβριστότατος· τὸ δὲ τολμίστατος (Σοφοκλ. Φιλ. 984) εἶναι πιθανῶς ἐκ τοῦ τολμῆς κατὰ συναίρεσιν τοῦ τολμήεις (Σελ. 57). Εἰς ΟΣ τρίτοκλιτα καὶ ΗΣ πεμπτόκλιτα, ὡς, λάλος, λαλίστερος, λαλίστατος· ὀλίγος, ὀλιγίστατος· ὄψοφάγος, ὄψοφαγίστατος (Ξενοφ. Ἀπομν. Σ. γ', 13, 4). πτωχός, πτωχίστερος (Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 424)· λάγνος, καὶ λάγνης, λαγνίστατος· ψευδής, ψευδίστερος, ψευδίστατος.

Καθὼς πολλὰ συχνὰ παράγονται ἐπίθετα ἐκ τῶν ῥημάτων, οὕτω καὶ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά, τῶν ὁποίων θετικὸν δὲν ὑπῆρξεν, ἀλλὰ μόνον ἐξ ἀναλογίας ὑποτίθεται, Τοιαῦτα συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά εἶναι λώϊων, λῶων· λώϊστα, λῶστα, ἐκ τοῦ λῶ τὸ θέλω, ἐπιθυμῶ· πλὴν τὸ συγκριτικὸν τοῦτο ἐμπορεῖ νὰ ᾖναι ἐκ τοῦ λώϊος, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶται εἰς τὸν Θεόκριτον ἀντὶ λῶϊων,

στος κρατύς (Ἰλ. π', 181), (κρατίων) κράσσω, καὶ Ἰωνικ' κρέσσω, Ἀττικῶς δὲ κραισσω, (κρείττων), κράτιστος (Δωρικῶς, κάρρων ἀντὶ κάρτων, καθὼς κάρτιστος, ἀντὶ κράτιστος)· ταχύς, ταχίων, θάσσω (ὡς ἐκ τοῦ θαχύς), καὶ θάττων, τὸ ὁποῖον ἦτον Ἀττικώτερον παρὰ τὸ ταχύτερος· οὕτω καὶ βράσσω (Ἰλ. κ', 226) ἀντὶ βραχίων ἐκ τοῦ βραχύς· καὶ βάσσω ἀντὶ βαθίων, καὶ γλίσσω ἀντὶ γλυκίων, καὶ πάσσω (Ὀδ. ζ', 230) ἀντὶ παχίων. Τὸ ἦσσω ἢ ἦττων φαίνεται ἀπὸ τὸ ὑπερθετικὸν ἦκιστα ὅτι εἶναι κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἀντὶ ἦκίων, τοῦ ὁποίου τὸ θετικὸν εἶναι ἄγνωστον.

ἔθεν καί λωτέρος (Ὀδυσ. β, 141), ἀντί λωτώτερος· ἐκ τοῦ φέρω ὁμοίως φέρτερος, φέρτατος, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν σημασίαν ἀνήκει εἰς τὸ προφέρω, ἔθεν προφερῆς, ὁ ὑπερτερῶν· ἐὰν ὑποθέσωμεν θετικὸν φερῆς ἀνάλογον μὲ τὸ προφερῆς, τὸ ἐκ τούτου συγκριτικὸν ἤθελεν εἶσθαι ἀ. φερέστερος, καὶ τὸ ὑπερθετικὸν φερέστατος, κατὰ δὲ συγκοπὴν, φέρτερος, φέρτατος. β'. (φερίων), φέριστος. Ὁ Φισχέριος παράγει τὸ τελευταῖον ἐκ τοῦ φερτός (Εὐριπ. Ἐκάβ. 159), ἀντὶ τοῦ ἐκ τούτου φερτότερος, φερτότατος· τὸ δεύτερος, δεύτατος (Ὀδυσ. α, 286. ψ, 342) πρέπει νὰ ἔγινεν ἐκ τοῦ δεύομαι.

Εἶναι ἀκόμη τινὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ, τῶν ὁποίων δὲν σώζεται κανὲν θετικὸν· ἀνταποκρίνονται δὲ κατὰ τὴν σημασίαν εἰς θετικὰ παντάπασι διάφορα· τριαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

Ἀμείνων, ὁ, ἡ, χωρὶς ὑπερθετικὸν· κατὰ τὴν σημασίαν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἀγαθός. Ὁ Φισχέριος τὸ θεωρεῖ ἀντὶ τοῦ ἀμενίων ἐκ τοῦ ἀμενός (Λατ. amoenus).

Βέλτερος, ὑπερθ. βέλτατος | ὡς θετικὸν αὐτῶν θεωρεῖται
Βελτίων, βέλτιστος | ὁμοίως κατὰ τὴν σημασίαν
τὸ ἀγαθός· βελτίων καὶ βέλτιστος εἶναι οἱ συνήθεις Ἀττικοὶ σχηματισμοί· οἱ δὲ ἄλλοι εὐρίσκονται εἰς τοὺς ποιητάς.

Τὸ ἀγαθώτερος καὶ ἀγαθώτατος ἐκ τοῦ ἀγαθός, ἀπαντῶνται μόνον εἰς μεταγενεστέρους συγγραφείς, καὶ μὴ Ἀττικούς, ὡς εἰς τὸν Διόδ. τὸν Σικελιώτην, 16, 85.

Ἔσσων, οὐδ. ἤσσων, εἰς τὴν νέαν Ἀττικὴν ἤττων, Ἰωνικ. ἔσσων σημαίνει δὲ ἀσθενέστερος· ἔθεν δὲν εἶναι κατάλληλον νὰ θεωρῆται κατὰ τὴν σημασίαν ὡς θετικὸν αὐτοῦ τὸ μικρός· τὸ ὑπερθετικὸν τούτου ἤκιστα εὐρίσκεται μόνον ἐπιβήματατικῶς.

Μείων, οὐδ. μεῖον· ὑπερθετικὸν μεῖιστος· ὡς θετικὸν αὐτοῦ κατὰ σημασίαν εἶναι τὸ μικρός. Δωρικῶς μῆων. Κατὰ τὴν ἀναλογίαν πρέπει νὰ γίνεταί ἐκ τοῦ μέος, καθὼς πλείων πλεῖστος ἐκ τοῦ πλέος· τὸ κανονικὸν συγκριτικὸν μικρότερος ἀπαντᾶται εἰς τὸν Ἀριστοφ. Ἰππ. 786.

Ὀπλότερος, ὑπερθετικὸν ὀπλότατος· φαίνεται ὅτι εἶναι ἐκ

τοῦ ἀχρήστου ὀπλός, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὰ σύνθετα ὑπεροπλος, ὑπεροπλία.

Πλείων, οὐδ. πλέον, ὑπερθετικὸν πλείστος· θετικὸν αὐτοῦ κατὰ σημασίαν θεωρεῖται τὸ πολύς. Φαίνεται ὅτι ἐκ τοῦ πλέος γίνεται συγκριτικὸν πλείων, ἢ πλείων. Οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν συνηθέστερα πλέων. Εἰς τὰς συναιρουμένας ὁμως πτώσεις οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὸ πλείους, πλείω, (οἱ Ἴωνες, πλεῦνες, πλεύνων, πλεῦνας), ἢ πλέονες (Θουκ. δ', 85), πλέονας, πλέονα, ὄχι πλέους, πλέω (ὁ Ἡρόδ. ὁμως ἔχει τοῦτο, ἡ, 66). Ἀντὶ τοῦ πλέονες εὐρίσκεται καὶ πλέες (Ἰλ. λ', 395), καὶ πλέας ἀντὶ πλέονας (Ἰλ. β', 129). Πλείων (Πλάτ. Φαίδρ. Σελ. 289, 291). Πλείονες (Ξενοφ. Ἀπομν. Σ. 4, 2, 7)· πλειόνων (αὐτόθι, 3, 13, 4)· πλείονας (Θουκ. β', 37), καὶ πλείονα. Τὸ οὐδέτ. πλέον εἶναι τὸ συνηθέστερον, ἀπαντᾶται ὁμως καὶ πλεῖον. Οἱ Ἴωνες λέγουσι πλεῦν, οἱ Ἀττικοὶ πλεῖν· οἱ Δωριεῖς πλήων.

Ῥάων, οὐδ. ῥᾶον, ὑπερθετικὸν ῥᾶστος. Θετικὸν αὐτοῦ θεωρεῖται τὸ ῥάδιος. Φαίνεται δὲ ὅτι ἔγεινεν ἐκ τοῦ παλαιοῦ ῥήϊος, τοῦ ὁποίου εἶναι ἐπέκτασις τὸ Ἴωνικὸν ῥηΐδιος, καὶ Δωρικ. ῥαΐδιος, καὶ Ἀττικ. ῥάδιος. Ἐκ τοῦ ῥήϊος γίνεται [ῥηΐώτερος] ῥηΐτερος (Ἰλ. σ', 258), Δωρικ. ῥαΐτερος, ῥαΐτερος (Πίνδαρ. Ὀλ. 8, 78), καὶ κατὰ τὸν ἄλλον σχηματισμὸν [ῥηΐτων, ῥηΐων] ῥαΐτων, (εἰς τὸν Ἡσύχιον), Ἀττικῶς δὲ ῥάων. Τὸ ὑπερθετικὸν ῥηΐτατος (Ὀδυσ. τ', 577), ῥήϊσος, Δωρικ. ῥαΐστος (Θεόκρ. β', 7), καὶ Ἀττικῶς ῥᾶστος.

Χείρων, οὐδέτ. χεῖρον, ὑπερθετ. χείριστος, φαίνεται ὅτι εἶναι ἠλλοιωμένον ἐκ τοῦ χερείων. Ἐκ τοῦ παλαιοῦ θετικοῦ χέρης, τὸ ὁποῖον ἔχει σημασίαν συγκριτικοῦ (Ἰλ. α', 80, κ.τ.λ.) ἔγεινε συγκριτικὸν χερείων (Ἰλ. α', 114), καὶ ὑπερθετικὸν χείριστος, καθὼς ἐκ τοῦ ἄρης, ἀρείων, ἄριστος· καὶ κατὰ μετάθεσιν, χείρων, χείριστος. Ἐκ τοῦ χερείων καὶ χείρων ἔγειναν πάλιν νέα συγκριτικὰ χερειότερος (Ἰλ. β', 248), καὶ χειρότερος (Ἰλ. β', 513).